

Nascuda el 1975 a Esclanyà (Baix Empordà). Sóc de família de la pagesia catalana profunda. He estudiat, treballat i viscut a Barcelona, Cuba i Bolívia. He passat tres mesos a Sant Martí d'Empúries enregistrant cada dia la sortida i la posta del sol. La meva Aiguablava són records de l'àvia

“Els records i la relació amb el paisatge curen l'ànima”

Marta Vergonyós, artista

INMA SAINZ DE BARANDA

Per què la seva última creació artística es titula *Blueism*?

Perquè vaig passar tres mesos enregistrant cada dia a les mateixes hores la sortida i la posta del sol a l'horitzó del mar de Sant Martí d'Empúries. Va ser un gest repetitiu, obsessiu i amb malenconia femenina. El mot *blueism*, ara en desús i considerat despectiu, definia tot això com una malaltia de dones amb ànsia d'aprendre i de saber.

Sempre el mateix horitzó és monòton?

Gens. És una cosa senzilla i meravellosa, perquè entre cap Norfeu i l'espigó es veuen tots els colors menys el blau, encara que el mar té una gamma infinita de blaus. L'horitzó esdevé una connexió entre el mar i el cel, un territori fronterer amb moltes interpretacions.

El moment més especial?

Un dia de boira, quan el sol no podia sortir i només s'en veia un reflex llunyà.

Diferència amb el Carib de moda i que vostè coneix?

És una altra història. El Carib té aquell to blau i cristal·lí sense misteri, mentre que a Empúries pot

passar de tot en qualsevol moment, la tramuntana té misteri i la llum és especial.

Diferència amb Aiguablava, on va néixer i créixer?

Una mesura diferent. La badia d'Empúries té una amplada que fascina. La meva Aiguablava és la que m'explicava l'àvia. Ella hi tenia la barraca de pesca i recordava que, quan esperava la barca sota la llum de la lluna i de les teranyines, tot era platejat.

Per què li agrada recordar?

Perquè vaig fer un treball de recerca amb un antropòleg i parlant amb gent gran vaig veure que els

records i la relació amb el paisatge curen l'ànima. La memòria es defineix com una capacitat de l'ànima de recordar, i no és una cosa tan mental com ens pensem.

Què va aprendre a Bolívia?

Vaig conèixer amb dones aimares que tenien clar que els espais fronterers entre mar i cel o entre vall i muntanya són llocs on hi habiten esperits protectors. Per això fan uns altars amb objectes i al mig hi pinten una línia de color lluminós.

D'allà vénen les seves escultures?

Les anomeno objectes poètics.

La majoria vénen de l'imaginari de l'àvia fent ganxet, de la capsa de costura i de botons, de la relació amb el temps quan es passava mesos fent un jersei. D'altres vénen de gestos quotidians i repetits de generació en generació, com la manera d'embolicar els ous amb paper. Tot tenia el seu sentit i l'àvia criticava que els fabricants de neveres situen els ous a la porta, es mouen i no és bo. M'agrada la saviesa popular, i intento reflectir-la en documentals com *Transmissions*.

Les dones d'ara ja no tenen caps de costura.

Però hi ha un retorn. S'ha creat el grup Guerrilla del Ganxet. Reivindiquen les coses senzilles que feien les nostres àvies, que van ser les últimes que van viure en un món que el capitalisme encara no havia depredat i el consumisme no ens havia portat on som.

A internet la qualifiquen d'activista.

Potser perquè estic implicada en moviments i col·lectius de dones. El feminisme va ser l'única revolució sense sang. Ara és diferent que als anys setanta i sembla que tot s'ha aconseguit, però no. La igualtat és un frau i no és real, perquè dones i homes som diferents i això és una meravella. L'alliberament de la dona mitjançant el treball ha comportat la doble jornada a la feina i a casa, i coses que estaven en mans de la comunitat, com la cura de la mainada i dels avis, han passat als serveis socials. En el feminisme hi ha molts malentesos, però un planeta més feminitzat aniria d'una altra manera.

Vostè que també s'hi dedica, com va el negoci de les performances?

Com a negoci, nefast, però com a llenguatge va creixent malgrat que el mercat no pot fer-hi res perquè les performances són gairebé com rituals. Quan estudiava la carrera era una assignatura excèntrica que no interessava quasi ningú, i ara s'en fan màsters, hi ha un circuit de festivals i molta activitat. Encara és una cosa excèntrica, però no tant.

Exposicions, audiovisuals, objectes poètics... En què convertirà tot el seu material sobre Empúries?

En un llibre on surti a la llum la meua escriptura.

Té més aspecte de poeta que no pas de pagesa.

Doncs tinc un ruc, un hort i treballa la terra.

JOAQUIM ROGLAN

Figueres **Toberta**
no tanquem els diumenges

shopping 7 dies a la setmana
les botigues, obertes també els diumenges www.visitfigueres.cat